

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 731/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. septembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o., Radlinského 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Daniel Futej, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo 15/2015 z 25. mája 2016 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 Cob 237/2014 z 20. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Obdo 15/2015 z 25. mája 2016 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 43 Cob 237/2014 z 20. novembra 2014. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 23. augusta 2016.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Revúca (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 Cb 9/2010-516 z 24. januára 2014 bola sťažovateľovi ako žalovanému uložená povinnosť zaplatiť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“) sumu 53 831,07 € s úrokmi z omeškania a trovami konania. Vzájomnú žalobu sťažovateľa okresný súd zamietol.

Rozsudkom krajského súdu č. k. 43 Cob 237/2014-621 z 20. novembra 2014 bol rozsudok okresného súdu vo veci samej potvrdený.

Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo 15/2015 z 25. mája 2016 bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu. Uznesenie najvyššieho súdu bolo právnomu zástupcovi sťažovateľa doručené 23. júna 2016.

Podľa názoru sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu bol ukrátený jednak na svojom základnom práve na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ale tiež na práve na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Tieto porušenia práv zasahujú podľa sťažovateľa do princípu právnej istoty podľa čl. 1 ods. 1 ústavy, ktorého sa sťažovateľ má nárok dožadovať v demokraticky a právne fungujúcej spoločnosti.

Uznesenie najvyššieho súdu je podľa sťažovateľa postavené na právnych a skutkových záveroch, ktoré sú zjavne nepodložené a arbitrárne, a tým z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné. Najvyšší súd sa odmietol zaoberať nápravou rozsudku krajského súdu, keďže vyhodnotil dovolanie sťažovateľa ako neprijateľné (správne má byť podľa všetkého neprípustné, pozn.) a odmietol ho. Najvyšší súd a krajský súd tak nerešpektovali ústavný príkaz minimalizovať formalistický výklad práva. Konkrétne ide o závery týkajúce sa nevykonaného kľúčového dôkazu predloženého sťažovateľom bez vlastnej viny až v odvolacom konaní, pričom tento dôkaz priamo vyvracia skutkové zistenie

okresného súdu a krajského súdu v otázke, či vôbec došlo, a ak áno, kedy, k odovzdaniu akcií sťažovateľovi. Týmto kľúčovým dôkazom je podľa sťažovateľa mailová komunikácia zo 14. a 16. februára 2007.

Sťažovateľ je tiež toho názoru, že krajský súd sa primerane a zrozumiteľne nevysporiadal s predloženým dôkazom, teda s mailovou komunikáciou medzi žalobcom a sťažovateľom. Krajský súd totiž nielenže tento dôkaz nevykonal, ale ani sa nijakým spôsobom nevysporiadal s prípadnými dôvodmi jeho nevykonania.

Vzhľadom na uvedené postupom krajského súdu došlo podľa sťažovateľa k odňatiu jeho práva konať pred súdom, a to konkrétne tým, že došlo k odňatiu jeho práva navrhovať dôkazy. Zároveň došlo aj k odňatiu jeho procesného práva na riadne odôvodnenie rozsudku.

Podaným dovolaním sťažovateľ namietal, že rozsudok krajského súdu nevychádzal z objektívneho a komplexného posúdenia rozhodujúcich skutočností a že je založený na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach, keďže tieto vychádzajú z neúplného dokazovania.

Podľa názoru sťažovateľa je namieste úvaha, že najvyšší súd vybočil z ústavných medzí rozhodovania príslušného orgánu ochrany práv, keď *de facto* odmietol právo sťažovateľa na súdnu ochranu. Uznesením najvyššieho súdu bola sťažovateľovi vytvorená prekážka prístupu k spravodlivosti, proti ktorej už nemá (okrem podania sťažnosti ústavnému súdu) iný prostriedok obrany a ochrany svojich práv.

Sťažovateľ vidí zreteľný zásah do jeho práva na spravodlivý proces aj v tom, že najvyšší súd svoj záver nedostatočne odôvodnil. Z odôvodnenia najvyššieho súdu vyplýva, že podané dovolanie odmietol ako neprípustné, keďže sťažovateľom namietaná procesná vada, ale ani iné vady v konaní nevyšli najavo. Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd sa dostatočne nevysporiadal s tým, čo je možné za procesnú vadu v zmysle platnej právnej úpravy považovať. Z odôvodnenia nie je zrejmé, akých úvah sa najvyšší súd pridrižoval.

Sťažovateľ navrhuje vydať tento nález:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/15/15 zo dňa 25.05.2016 a rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/237/2014-621 zo dňa 20.11.2014 porušené bolo.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Obdo/15/15 zo dňa 25.05.2016 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/237/2014-621 zo dňa 20.11.2014 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Banskej Bystrici sú povinní uhradiť Sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu do 10 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo 15/2015 z 25. mája 2016 vyplýva, že ním bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu č. k. 43 Cob 237/2014-621 z 20. novembra 2014.

Podľa konštatovania najvyššieho súdu z rozsudku krajského súdu vyplýva, že na maily zo 14. a 16. februára 2007 predložené sťažovateľom v odvolacom konaní ako nové dôkazy, ktoré podľa vlastného tvrdenia získal po vydaní rozhodnutia vo veci samej, nebolo možné prihliadnuť s poukazom na ustanovenie § 205a v spojení s ustanovením § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého sa všetky dôkazy musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie pred okresným súdom končí, pretože na neskôr označené a predložené dôkazy odvolací súd neprihliadne. Nešlo totiž o žiaden z prípadov vyplývajúcich z ustanovenia § 205a ods. 1 písm. a) až d) Občianskeho súdneho poriadku. Okrem toho nebolo podľa krajského súdu preukázané ani to, že by sťažovateľ svoje tvrdenie, ako aj dôkazy o ňom (maily zo 14. a 16. februára 2007) bez vlastnej viny nemohol uviesť už v konaní vedenom okresným súdom. Navyše

navrhnutý dôkaz nepreukazoval tvrdenia týkajúce sa zmluvného vzťahu sťažovateľa, ale vzťahu medzi akcionárom [REDACTED] a [REDACTED].

Podľa ďalšieho konštatovania najvyššieho súdu sťažovateľ v podanom dovolaní inter alia namietal, že krajský súd sa nijako nezaoberal mailovou komunikáciou žalobcu a sťažovateľa zo 14. a 16. februára 2007, hoci išlo o kľúčový dôkaz priamo vyvracajúci skutkové zistenie, podľa ktorého došlo k odovzdaniu akcií sťažovateľovi zo strany žalobcu.

Podľa názoru najvyššieho súdu sťažovateľ výslovne namietal vadu podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (t. j. že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom), a to inter alia tým, že krajský súd sa nijakým spôsobom nezaoberal mailovou komunikáciou zo 14. a 16. februára 2007 ako kľúčovým dôkazom týkajúcim sa preukázania, či došlo k odovzdaniu akcií sťažovateľovi. V tejto súvislosti je najvyšší súd tej mienky, že pokiaľ krajský súd na tieto nové dôkazy neprihliadol, svoj postup náležite odôvodnil na stranách 19 a 20 rozsudku s poukazom na poučenie okresného súdu podľa § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, ako aj s poukazom na ustanovenie § 205a Občianskeho súdneho poriadku, preto nepripustením nových dôkazov predložených sťažovateľom až v odvolacom konaní nedošlo zo strany krajského súdu k odňatiu možnosti sťažovateľa konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného

predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Jadrom sťažnosti je námietka sťažovateľa, podľa ktorej krajský súd nielenže nevykonal nový dôkaz (mailovú komunikáciu medzi sťažovateľom a žalobcom), ale ani nijako neodôvodnil, prečo takto postupoval. Pritom podľa sťažovateľa išlo o dôkaz, ktorý bez vlastnej viny získal až po rozhodnutí okresného súdu.

Z pohľadu ústavného súdu prichodí konštatovať, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu a uznesenia najvyššieho súdu v rozsahu uplatnenej námietky považuje ústavný súd za dostatočné a presvedčivé. Argumentácia všeobecných súdov nejaví známky arbitrárnosti, ale ani zjavnej neodôvodnenosti. Skutočnosť, že sťažovateľ má na vec iný názor, nemôže sama osebe bez ďalšieho znamenať porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru.

Tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého krajský súd nevysvetlil, prečo v odvolacom konaní navrhnuté dôkazy nevykonal, nezodpovedá skutočnosti. Krajský súd totiž poukázal na ustanovenia § 120 ods. 4 v spojení s § 205a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, z ktorých vyvodil, že išlo o dôkazný návrh podaný až v odvolacom konaní, teda oneskorene. Navyše krajský súd konštatoval aj to, že sťažovateľ nepreukázal tvrdenie, podľa ktorého bez vlastnej viny získal uvedené dôkazy až v odvolacom konaní.

K dosiaľ uvedenému ústavný súd predovšetkým dodáva, že bez bližšieho a konkrétnejšieho vysvetlenia zo strany sťažovateľa v zásadnej rovine budí pochybnosti jeho tvrdenie, podľa ktorého vlastnú mailovú komunikáciu s inou osobou nemal v čase prvostupňového konania k dispozícii a bez vlastnej viny sa mu ju podarilo získať až v štádiu odvolacieho konania.

Ďalej považuje ústavný súd za významné, že sťažovateľ so zhodnými závermi krajského súdu a najvyššieho súdu nijako konkrétne nepolemizuje, len trvá (bez bližšej konkretizácie a bez dôkazov o tom, že maily nemohol bez vlastnej viny včas predložiť)

na tom, že išlo o kľúčové nové dôkazy, ktoré preto mali byť vykonané, pričom všeobecným súdom vytýka formalistický výklad práva. Sťažovateľ vlastne takto (ako keby) samotný koncentračný princíp vyplývajúci z ustanovenia § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, teda vlastne zákon samotný v danom ustanovení, považuje za neprípustný formalizmus.

V závere treba uviesť, že nie je úlohou ústavného súdu dotvárať nedostatočnú, resp. neúplnú argumentáciu sťažovateľa vlastnými úvahami o tom, čo by prípadne bolo namieste ešte namietat'.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. septembra 2016